

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

В.А. ПРЕДБОРСЬКИЙ,

д.е.н., професор, Національна академія внутрішніх справ

Деформації адміністративно-владного ресурсу як причина тіньових процесів

У статті розглядаються протиріччя у системі «адміністративно-владний ресурс»–«суспільство» як тіньютворюючого фактора, виникнення та розвиток паразитарності елітного тіньового сегмента.

Ключові слова: тіньова економіка, опозиція відносин «влада – суспільство», паразитарна, тіньова, «автономна» держава.

В.А. ПРЕДБОРСКИЙ,

д.э.н., профессор, Национальная академия внутренних дел

Деформации административно-властного ресурса как причина теневых процессов

В статье рассматриваются противоречия в системе «административно-властный ресурс»–«общество» как тенеобразующего фактора, возникновения и развитие паразитарности элитного теневого сегмента.

Ключевые слова: теневая экономика, оппозиция отношений «власть – общество», паразитарное, теневое, «автономное» государство.

V. PREDBORSKIJ,

doctor of Economics, professor, National Academy of Internal Affairs

Deformation of administrative power resource as the cause of shadow processes

The article deals with the contradictions in the system of «administrative power resource»–«society» as teneobrazuyushego factors, the emergence and development of a parasitic elite shadow segment.

Keywords: shadow economy; opposition relations «power – society»; parasitosis, shadow, «autonomous» state.

Постановка проблеми. Широке суспільне оновлення потребує проведення ефективного реформування, зняття тінізаційного навантаження на соціально-економічні процеси. Розробка доктринальних засобів реформування передбачає першою чергою проведення аналізу особливостей структури, протиріччя «влада – суспільство» та їх обмеження з використанням засобів інституційного системного інтегрування.

Необхідність протидії тіньовій економіці знайшла відображення в ряді важливих законодавчих, нормативно-правових актів держави, таких як: проекти сучасного законодавства щодо протидії корупції, закони України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні на 2014–2017 роки» (2014), «Про засади запобігання і протидії корупції» (2011),

Указ Президента України «Про невідкладні додаткові заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією» (2003, №84/2003), проект Державної програми детінізації економіки, Указ Президента України «Про першочергові заходи щодо детінізації економіки та протидії корупції» (2005, №1615/2005), постанови Кабінету Міністрів України з питань відстеження процесів тінізації економіки та розроблення рекомендацій щодо обмеження її зростання, цілий ряд відомчих актів тощо.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. До вітчизняних досліджень з тіньової економіки відносяться праці В.Д. Базилевича, А.В. Базилюка, О.І. Барановського, В.М. Бородюка, Г.С. Буряка, З.С. Варналія, А.С. Гальчинсько-

го, Я.Я. Дьяченко, С.О. Коваленка, І.І. Мазур, В.О. Мандибури, О.В. Турчинова та ін. Значний внесок у розробку адміністративно-правових і кримінально-правових аспектів протидії корупції зробили вітчизняні вчені-юристи.

У той же час у зв'язку з недостатнім системним вивченням явища тіньової економіки, її елітної складової, причин її існування та розвитку потребують подальшого вивчення, зокрема структурні особливості протиріч ланки «влада – суспільство» як причинного тіньютворюючого фактору, та системні засоби її обмеження.

Метою статті є подальше вивчення особливостей причинних факторів розвитку паразитарності елітної економіки, протиріч у системі «адміністративно-владний ресурс – суспільство» та системних засобів їх обмеження.

Виклад основного матеріалу. Аналіз історичних трендів вітчизняних суспільних протиріч свідчить про наявність стійкого відтворення суттєвих протилежностей інтересів влади і широких верств населення у виборі мети, способів, вихідних засобів їх розв'язання. Чергові сподівання на вивільнення потужних національних продуктивних сил, зняття з їх розвитку системних жорстких суспільних обмежень лишаяться невиправданими, відбувається лише модифікація цих протиріч, зміна форми протистояння влади та суспільства. Пошук причин наявності закономірностей щодо гостроти суспільних протиріч, протидії суспільства та влади обумовлює необхідність дослідження особливостей їх механізмів, причини відтворення в них потужної системи соціальної девіації, нетранспарентності, тінзації. Одним із вагомих форм прояву цих протиріч є тіньові процеси, тіньова економіка.

Поняття «тіньова економіка» як прояв синергетичної концепції соціальної девіації, її самоорганізації дискурсивно пов'язана із розвитком опозиції відносин «влада – суспільство», процесів дисфункції інституційно та функціонально державного управління економікою, накопиченням в ньому кризових явищ, їх циклічності.

Криза державного управління економікою, як відбиття системної кризи у відносинах «влада – суспільство – людина», подальшого стану посилення його дисфункційності – це особливий, закономірний перехідний, патологічний стан у розвитку цієї системи, який характеризується гострим, суттєвим порушенням нормального її функціонування, втратою конгруентності її структури та функцій; здатності до створення необхідних умов для діяльності економічних агентів, посилення їх господарської активності, спрямованої на досягнення загальноекономічних суспільно значущих цілей; здатності її власних регулятивних систем підтримувати тотожність внутрішнього середовища (гомеостазу) цієї системи управління, внаслідок чого різко знижується керованість економічними процесами; господарська діяльність економічних агентів протиставляється діям держави в економіці, яка втрачає їхню довіру і сприймається як така, дії якої спрямовані проти їх докорінних інтересів з відповідним загостренням політичної, соціальної конфліктності у суспільстві. Звичайно, цей вид кризи діалектично пов'язаний з іншими видами кризи у суспільстві, перебуває з ними у системі прямих та зворотних зв'язків.

Форма дисфункційності, кризи державного управління, яка викликана гострим протиставленням з приводу управління економікою, виявляється у розвитку малої субкультури, яка

протистоїть макроекономічним механізмам управління як ворожим і є так званою тіньовою економікою.

Тіньова економіка, як провідна форма економіки невизначеності, – це системне явище господарювання асоціальної природи з різного роду інтенсивності соціальної небезпеки, яка є формою кризи державного управління економіки і виявляється у синергетичному розвитку його дисфункційності. Вона є результатом кризової взаємодії соціально-економічних експлоярних, паралельних просторів з офіційною системою державного управління, а особливо перших двох з системою «автономної держави» паразитарного елітного (олігархічного) сектору.¹ Варто зазначити, що ланки тіньової економіки є не просто окремими зонами кризового управління, а утворюють саме ієрархічно побудовану багатозарову асоціальну систему з органічно пов'язаними внутрішніми механізмами. Тіньова економіка як дисфункціональна форма управління являє собою синергетичну єдність кризового управління як системи та його процесу. В той же час тіньова економіка як явище процесу управління являє собою комплекс послідовного посилення дисфункційної руйнації державного управління через часткові дисфункційні стани інформаційно-аналітичної діяльності, підготовки прийняття рішень, організації планування, виконання рішень тощо [1, с. 111–115].

Однією з головних причин розвитку тіньових процесів у вітчизняному соціально-економічному просторі є паразитарне переродження адміністративної функції держави, все більше підпорядкування її інтересам паразитарної влади. Причини такої негативної закономірності слід шукати в особливостях фундаментальних суспільних процесів, які спричиняють могутній вплив на розвиток всієї соціально-економічної системи країн-реципієнтів, як процеси модернізації, що притаманні Україні як залежній країні, утворенні в її просторі паразитарних елітних структур.

Залежним країнам, які утворюють в сучасних умовах «друге» або «мале» суспільство по відношенню до пануючого західного, притаманний процес незавершеної модернізації. Для неї є характерними відсутність чітких кордонів між сферами діяльності, персоніфікація відносин, недосконалість механізмів контролю насилля та дуалізм норм. Інакше кажучи, трансформація «малого» суспільства в сучасне є процесом незавершеним [2, с. 15–30]. Однак однією із найсуттєвіших ознак суспільства незавершеної модернізації є наявність системних протиріч між її наслідками, модернізацією елітного та ординарного секторів суспільної організації, владою та суспільством, паразитарне переродження елітного сектору.

Так, процес модернізації економіки залежних країн пов'язаний з проблемою асинхронного розширеного відтворення елементів, що утворюють соціально-економічну структуру цих країн, і у зв'язку з цим – утворенням у ній структурних розривів – «порожнеч» на тому місці, де повинно існувати яке-небудь виробництво, необхідне для забезпечення збалансованого розвитку економіки [3, с. 93–100].

¹ Організація елітних (олігархічних) утворень має кланову неформальну структуру, сформовану на базі територіально-бізнесового та службово-бізнесового нагромадження клієнтських, корупційних зв'язків в адміністративно-бізнесових групах, що утворюють нетранспарентну «автономну» (від офіційної держави, суспільства), паразитарну, паралельну офіційній, державу (державу-реципієнта паразитарних структур). Таким чином, дисфункційні проблеми організації влади, зокрема наявності в ній системної тінзації, корупції в Україні, обумовлені найтіснішим зв'язком із закономірностями розвитку метаморфоз неформальної організації, наявності джерел потенційної дисфункційності в їх генезі.

Накопичення трендів незавершеної модернізації чи архаїзації розподіляються у суспільній біполярній структурі наступним чином: в елітних адміністративно-економічних структурах накопичуються гібридизовані та інтегровані щодо власності та влади модернізаційні тенденції, витoki яких в значній мірі нівелюють, пригнічують системні традиційні цінності вітчизняного суспільства, відриваються від них. Навпаки, ординарне середовище є їх природним акумулятором та сховищем, відтворювачем захисної народно-традиційної реакції на девіаційні процеси в елітній системі щодо квазімодернізаційних трендів.

Стан соціально-економічної структури, при якому відсутність будь-якого блоку, необхідного для структурного розвитку, призводить до неможливості для сусідніх блоків функціонувати без перманентного централізованого позабартісного перерозподілу на їх користь суспільних ресурсів, що вилучаються з інших блоків асинхронно-асиметричної модернізації окремих сегментів, має назву структурного розлому. Останній є якісно новим явищем, яке має суттєві відмінності за наслідками для розвитку тінізаційних процесів від структурного розриву, що притаманний розвинутих, домінуючим країнам.

Міжсекторний розлам разом з іншими протиріччями незавершеної модернізації, наприклад, «гібридизацією» влади, призводить до виникнення потужної системи протиріччя у ланці «влада – суспільство», тінізації економічних процесів, зокрема явищ бюрократизації, розвитку корупції, функціонування елітної економіки [4].

Елітна економіка – це синергетична форма утворення та розширення структурного розламу, що покладене на підсилення потоку гібридизації (синкретизму) влади та бізнесу. Дослідження конкретної соціально-економічної форми елітного сектора залежить від відповідних функцій історичного етапу розвитку всієї економічної структури суспільства, в яких відбувається модифікація цієї форми.

Елітна суспільна структура – це форма прояву потужного протиріччя між владою та суспільством, система відносин господарювання для обмеженого кола осіб, забезпечених олігархічними, політичними відносинами, корупційними та родинними зв'язками з вищими щаблями адміністративної та судової влади, правоохоронних органів, відсутністю економічної, політичної конкуренції у поєднанні з необмеженим доступом до національних ресурсів країни. Форма існування елітного сектора органічно набуває ознак організованих форм девіаційної діяльності, у тому числі злочинної – альтернативних тінювих центрів влади разом із тінювим силовим забезпеченням. Елітна економіка – це закрита сфера народного господарства, що монополізована олігархічними структурами, які мають на меті отримання надвисоких доходів за допомогою використання значною мірою спекулятивного фінансового капіталу [5, с. 10]. Існуючи як пануюча тінюва структура, елітна економіка утворює, відповідно до своїх потреб, її тінюву політичну, соціально-економічну інфраструктуру, що зумовлює тінювий режим функціонування рядових суб'єктів господарювання.

Найважливішими характеристиками елітної економіки України як форми прояву протиріччя між владою та суспільством, надпотужного використання адміністративного фактору з паразитарними цілями у тінювій формі, є:

а) замкненість елітного сектора. Він є головною сферою діяльності олігархічних кіл, всередині яких точиться жорстока

конкурентна боротьба за ті чи інші ніші елітної сфери. Потрапити до неї можна лише новим більш потужним (синкретично) адміністративно-фінансовим колам, які здатні відтіснити (політично, адміністративно, економічно) стару еліту на другий план;

б) непрозорість елітної економіки. Якщо за кордоном фінансові ринки є відкритими, інформація про їх діяльність є доступною, то український ринок є водночас зрегульованим, недорозвинутих і непрозорим;

в) зосередження фінансових ресурсів країни в олігархічних кіл в елітарних структурах. Основу сучасної олігархії складає фінансова олігархія, яка являє собою союз фінансових і промислових груп. Українською особливістю цього явища, на думку О. Турчинова, є влада адміністративно-економічних груп (АЕГ), що формувалися на залишках владної адміністративно-радянської системи й отримали доступ до фінансових ресурсів у зв'язку з приналежністю їх до сфери державного управління [6, с. 3];

г) залежність, неподільність (синергетизм) фінансів олігархічних кіл від державних фінансів. Початковий український капітал не являв собою результат заробітку чи вдалого прикладання капіталу. Він був повністю сформований із державної власності, з бюджетних коштів і прав на їх обслуговування;

д) існування різко асиметричних умов господарювання для різних суб'єктів, реалізація комплексу заходів щодо підтримки привілейованого становища елітної економіки щодо інших суб'єктів. Нерівномірність оподаткування, звільнення від оподаткування окремих галузей, регіонів чи підприємств, утворення вільних економічних зон [7, с. 4]. Аналіз динаміки прибутків та податків на прибуток свідчить, що неолігархічний бізнес має не лише боротися з наслідками кризи, а й задовольняти дедалі більші апетити фіскалів в умовах зростання дефіциту бюджету. Тим часом основні олігархічні галузі працюють у режимі максимального податкового сприяння;

е) максимальне обмеження конкурентно-ринкового середовища в країні, створення для суб'єктів ординарного підприємницького сектора режиму адміністративного та фіскального тиску, численних заборон та обмежень, виштовхування цього сектора за межі офіційної діяльності. У зв'язку з цим Україна, соціально-економічні умови якої мають великий потенціал розвитку підприємницького сектора, офіційно має цей сектор у непропорційно обмежених обсягах. Так, якщо у США діють 20 млн. малих підприємств, у Японії – 10 млн., у Росії – 3 млн., у Польщі – 2,5 млн., то в Україні – лише 140 тис. У країнах Західної Європи малий бізнес приносить 50–70% доходу бюджету, тоді як в Україні – 5%. За даними ООН, у світі в малому бізнесі зайнято 50% населення, зокрема, в країнах Західної Європи – 65–85%, у Росії – 20%, в Україні – 5% [8];

ж) трансформація тінізації елітної економіки у базовий елемент функціонування суб'єктів підприємницької діяльності, криміналізація усіх сфер суспільного життя, особливо економіки, структуризація оргзлочинності і суб'єктів тінювої економічної діяльності, посилення в економіці монополістичних тенденцій;

з) розвиток тенденції до підміни офіційної влади владою адміністративно-економічних груп, які об'єднують представників держапарату, суб'єктів економічної діяльності та кримінальних структур [6];

і) подальша тінізація економіки та розвиток корупції перетворюють Україну на нове макроекономічне утворення – так звану тінюву парадержаву, що є утворенням макроеконо-

мічного рівня державного типу, в якому через високий рівень корупції і тінізації державні послуги та суспільні блага розподіляються за квазіринковим принципом. У такому утворенні функціонують корупційні ринки державних послуг та суспільних благ: адміністративно-господарських рішень, державних посад, привілеїв і пільг, державного захисту прав і свобод, державної освіти і науки [9, с. 367].

Головним видом монополії, яка є системоутворюючим атрибутом для функціонування паразитарного елітного сектору, виступає монополія на експлуатацію адміністративного ресурсу органів державної влади на свою користь.

Існування елітної структури за межами впливу, регулювання та контролю офіційної державної влади, замість цього зрощення її з провідним паразитарним сегментом влади, виведення з-під контролю суспільства, створення «автономної» тіньової держави – двійника офіційної, перетворює її на наймогутнішу частину сучасної тіньової діяльності – на основний двигун, каталізатор поширення паразитарної тінізації економічного життя через перекладання фіскального тягаря на плечі ординарної економіки. Ця друга, тіньова, паразитарна «автономна» держава не тільки знаходиться поза офіційного контролю та регулювання, але й активно протистоїть, протидіє офіційній державі, контролю з боку суспільства. Поява елітного сектору як головного тінізатора економіки ділить тіньовий економічний простір на три основні частини – тіньовий елітний сектор; тіньовий ординарний (сектор середнього та малого бізнесу); тіньовий архаїзований (неформальний) сектор. Питома вага останнього серед мікро- і малих вітчизняних підприємств в даний час становить близько 70% виробництва [10, с. 8].

Щодо пошуку ефективної форми адміністративного органу з функцією забезпечення контролю та організації реформування адміністративної системи, то ним могло б стати утворення Ради внутрішньої безпеки. У структурі ради слід передбачити функціонування спеціальної інспекції з правами органу правового провадження з достатньо широкими функціями контролю за станом ефективності, законності та відповідності діяльності органів влади спрямуванню суспільного реформування. Інспекція повинна зосередитись на контролі за діяльністю основних – вузлових ланок господарського та управлінського апарату держави. Контрольна діяльність інспекції повинна мати своєю основною метою виявлення практичних досягнень або недоліків у роботі державно-адміністративних органів, встановлення типових, загальних для даної галузі методів реформування або навпаки – девіації, зловживань, корупційних діянь та пошуку методів їх попередження, викриття.

Наявність різкого протиріччя між владою та суспільством стосовно засобів забезпечення ефективної держави, якісного прориву, перелому в функціонуванні державно-адміністративного корпусу суспільства ставлять перед суспільством надзвичайної ваги загальнонаціональне стратегічне завдання – системного формування нової, патріотично відданої суспільно ефективної еліти. Виховання ефективної еліти – комплексна, надзвичайного значення, ваги та рангу проблема національної безпеки, яка потребує свого нагального розв'язання. Сучасне духовне піднесення суспільства в умовах національно-визвольної боротьби, формування трендів щодо обмеження олігархічних, корупційних навантажень на суспільство як адекватних внутрішніх форм соборності створює для цього необхідні передумови.

Висновки

Однією з головних причин розвитку тіньових процесів у вітчизняному соціально-економічному просторі є паразитарне переродження адміністративної функції держави, все більше підпорядкування її інтересам паразитарної влади. Причини такої негативної закономірності слід шукати в особливостях фундаментальних суспільних процесів, які спричиняють могутній вплив на розвиток всієї соціально-економічної системи країн-реципієнтів, як процеси модернізації, що притаманні Україні як залежній країні, утворенні в її просторі паразитарних елітних структур.

Накопичення трендів незавершеної модернізації чи архаїзації розподіляються у суспільній біполярній структурі наступним чином: в елітних адміністративно-економічних структурах накопичуються гібридизовані та інтегровані щодо власності та влади модернізаційні тенденції, витoki яких в значній мірі нівелюють, пригнічують системні традиційні цінності вітчизняного суспільства, відриваються від них. Навпаки, ординарне середовище є їх природним акумулятором та сховищем, відтворювачем захисної народно-традиційної реакції на девіаційні процеси в елітній системі щодо квазімодернізаційних трендів.

Існування елітної структури за межами впливу, регулювання та контролю офіційної державної влади, замість цього зрощення її з провідним паразитарним сегментом влади, виведення з-під контролю суспільства, створення «автономної» тіньової держави – двійника офіційної, перетворює її на наймогутнішу частину сучасної тіньової діяльності.

Наявність різкого протиріччя між владою та суспільством стосовно засобів забезпечення ефективної держави ставлять перед суспільством надзвичайної ваги загальнонаціональне стратегічне завдання – системного формування нової, патріотично відданої суспільно ефективної еліти. Сучасне духовне піднесення суспільства в умовах національно-визвольної боротьби, формування трендів щодо обмеження олігархічних, корупційних навантажень на суспільство як адекватних внутрішніх форм соборності створює для цього необхідні передумови.

Список використаних джерел

1. Предборський В.А. До питання про сутність тіньової економіки / В.А. Предборський // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – №12. – С. 111–115.
2. Олейник А.Н. Тюремная субкультура в России: от повседневной жизни до государственной власти / А.Н. Олейник. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 418 с.
3. Онищук С.В. Исторические типы общественного воспроизводства: политэкономия мирового исторического процесса / С.В. Онищук, М.В. Белоусенко. – 2-е изд. – Донецк: РИА Дон ГТУ, 1999. – 152 с.
4. Предборський В.А. Теорія тіньової економіки в умовах трансформаційних процесів / В.А. Предборський. – К.: Задруга, 2014. – 400 с.
5. Потемкин А. Элитная экономика / А. Потемкин. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 360 с.
6. Турчинов А. Олигархофрения / А. Турчинов // Зеркало недели. – 2000 (5 фев.). – С. 3.
7. Губський Б. Бюджет справедливими податками приростає / Б. Губський // Урядовий кур'єр. – 2001 (1 черв.). – С. 4.
8. Шевченко М.В. Бюджетування малого бізнесу / М.В. Шевченко // Бюджетно-податкова політика в Україні (проблеми та перспективи розвитку): зб. наук. праць за матер. наук.-практ. конф. – Ірпін: Академія ДПС України, 2002. – С. 324–326.

УДК 332.02

Л.А. ГУНЬКО,
к.е.н., доцент, Національний університет біоресурсів і природокористування України,
Н.Ю. КУЛИШ,
магістр I року навчання, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Якість землевпорядних робіт як складовий елемент їх конкурентоспроможності

Стаття присвячена проблематиці, пов'язаній з підвищенням якості землевпорядних робіт, забезпеченням перевірки відповідності об'єктів принципам державної земельної і аграрної політики, вимогам екологічної безпеки, економічної доцільності. Розкрито процес регулювання якістю робіт у сфері землеустрою. Встановлено чинники і умови, що визначають їхній рівень, а також процеси формування якості робіт із землеустрою.

Ключові слова: землевпорядні роботи, якість, конкурентоспроможність, продукція, організація виробництва.

Л.А. ГУНЬКО,
к.э.н., доцент, Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины,
Н.Ю. КУЛИШ,
магистр I года обучения, Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины

Качество землеустроительных работ как элемент их конкурентоспособности

Статья посвящена проблематике, связанной с повышением качества землеустроительных работ, обеспечением проверки соответствия объектов принципам государственной земельной и аграрной политики, требованиям экологической безопасности, экономической целесообразности. Раскрыт процесс регулирования качеством работ в сфере землеустройства. Установлены факторы и условия, определяющие их уровень, а также процессы формирования качества работ по землеустройству.

Ключевые слова: землеустроительные работы, качество, конкурентоспособность, продукция, организация производства.

L. GUNKO,
associate professor Department of Land Management National University
of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Ph.D, Associate Professor,
N. KULISH,

master I year students of the Faculty of Land Management National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

Quality is an element of land surveying work competitiveness

The article is devoted to issues related to the improvement of the quality of land surveying work, to ensure verification of compliance to the principles of objects of state land and agrarian policies, the environmental safety requirements, economic feasibility. Discloses a process control quality of work in the field of land management. The factors and conditions that determine their level, as well as the processes of formation of the quality of works on land management.

Keywords: land management, quality, competitiveness, product, production.

Постановка проблеми. Нині в Україні бурхливо розвивається сфера підприємницьких відносин. Важлива для суспільства господарська діяльність потребує не лише чіткої правової регламентації, а й охорони та регулювання для забезпечення належних і сприятливих умов для її здійснення та розвитку. Одним з основних засобів управління якістю землевпорядних робіт є запровадження такої моделі державного регулювання, що базуються на оцінці спроможності спеціалістів виконувати відповідні роботи, та створення правової можливості для виконання завдань у сферах землеустрою, оцінки земель. Основною метою управління якістю землевпорядних робіт є узгодження інтересів суб'єктів господарювання та суспільства в цілому.

Враховуючи, що здійснення переважної більшості дій, пов'язаних із наданням та вилученням земельних ділянок, зміною їх цільового призначення, продажем, орендою тощо, потребує розробки відповідної землевпорядної та кадастро-

вої документації, питання забезпечення її законності та технічної якості постає одним з головних чинників сталого розвитку земельних відносин у державі. Величезна кількість зловживань в сфері розпорядження землями України – її основним національним багатством – безпідставне «розбазарювання» рекреаційних та оздоровчих земель, подрібнення сільськогосподарських угідь, умисне заниження продажної вартості земельних ділянок державної та комунальної власності, продаж земель загального користування населених пунктів тощо потребує суттєвого посилення державного контролю за законністю та якістю виготовленої документації.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти проблем землеустрою висвітлено у працях багатьох науковців, таких як Д.І. Бабміндра, Д.С. Добряк, О.П. Канаш, А.Г. Мартин, Л.Я. Новаковський, А.М. Третяк, А.Д. Юрченко та інших. Разом із тим питання якості виконання землевпорядних робіт